

Naujausi lietuviški terminų žodynai

JOLANTA GAIVENYTĖ-BUTLER

Lietuvių kalbos institutas

2016 m.

Aiškinamasis kompiuterijos terminų žodynas / Valentina Dagienė, Tatjana Jevsikova. – Vilnius: Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas, 2016. – 484, [1] p. – Bibliogr.: p. 481-482. – Tiražas [120] egz. – ISBN 978-9986-680-59-8.

Elektroninis „Aiškinamojo kompiuterijos terminų žodyno“ leidimas pasirodė 2015 m., po metų Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas išleido spausdintą leidimą. Aiškinamąjį verčiamąjį žodyną sudaro daugiau kaip 5100 terminų straipsnių, skirtų pagrindiniams kompiuterijos terminams, kuriuos vartotojas mato kompiuterio ekrane ar randa mokymo priemonėse. Žodyne teikiami nusistovėję, plačiai vartojami ir nauji terminai, apsvarstyti MII Informatikos terminijos komisijos, įvertinti informatikos specialistų ir kalbininkų terminologų. Sandara abėcėlinė. Greta lietuviško termino pateikta trumpa apibrėžtis ir angliškas atitikmuo. Žodyne įdėta sinonimų, santrumpų, neteiktinų terminų taisyčių. Nurodyti kai kurių terminų ryšiai su kitais susijusiais terminais. Kai kurių terminų straipsniuose pateikta papildomos informacijos. Lietuviški terminai sukirciuoti. Gale įdėta anglų–lietuvių kalbų terminų rodyklė. Leidinys parengtas pagal projektą „Visuomenei aktualios programinės įrangos lokalizavimas, programoms reikalingų priemonių sukūrimas“. Spausdinto žodyno leidybą rėmė Lietuvos mokslo taryba. Žodyno aproba: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“ „Aiškinamasis kompiuterijos terminų žodynas“ skelbiamas svetainėje Raštija.lt.

Aiškinamasis projektų valdymo terminų žodynas / Vytautas Būda; ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Lietuvos projektų vadybos asociacija. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2016. – 166, [1] p. – Bibliogr.: p. 164-166. – Tiražas 300 egz. – ISBN 978-5-420-01770-8.

„Aiškinamasis projektų valdymo terminų žodynas“ – 2013 m. išleisto verčiamąjį „Anglų–lietuvių kalbų projektų valdymo terminų žodyno“ tęsa. Jame pateikta daugiau nei 1300 ne tik projektų, bet ir programų bei portfelių valdymo terminų, vartojamų naujausiuose projektų valdymui skirtuose moksliniuose šaltiniuose ir trijuose svarbiausiuose projektų valdymo standartuose – IPMA ICB, PMI PMBOK ir PRINCE2.

Greta angliško termino pateiktas lietuviškas atitikmuo ir apibrėžtis. Rengiant terminų apibrėžtis remtasi lietuvių kalba skelbtais vadybos standartais, aukštųjų mokyklų vadovėliais ir projektų valdymo žinytais. Sandara abėcėlinė. Žodyne pateikta sinonimų, santrumpų. Lietuviški terminai sukirčiuoti. Gale įdėta abėcėlinė lietuvių–anglų kalbų terminų rodyklė ir santrumpų žodynėlis. Leidybą rėmė Lietuvos mokslo taryba, ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Lietuvos projektų vadybos asociacija. Žodyno aproba: „Valstybinė lietuvių kalbos komisija neprieštarauja.“

Farmacinės botanikos ir farmakognozijos sąvokos: mokomoji knyga / Zita Barsteigienė, Raimondas Benetis, Deividas Burdulis, Audronis Lukošius, Ona Ragažinskienė, Lina Raudonė, Nijolė Savickienė, Sonata Trumbeckaitė; redaktorė Irena Bubnytė; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija. – Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Leidybos namai, 2016. – 248 p. (ilustr.) – Bibliogr.: p. 254–257 (41 pavad.). – Tiražas 150 egz. – ISBN 978-9955-15-420-4.

Leidinyje pavadintas mokomąja knyga, bet parengtas kaip aiškinamasis žodynas. Jame pateikti pagrindiniai farmacinės botanikos ir farmakognozijos terminai, jų sinonimai, augaluose esančių cheminių junginių formulės, sisteminiai (IUPAC) ir nesisteminiai pavadinimai, apibūdintas ištirtas farmakologinis poveikis. Farmacinės botanikos terminai apima bendruosius augalų anatomijos, morfologijos ir sistematikos terminus. Augalo sandara apibūdinama ląstelės, audinių ir organų lygmeniu. Farmakognozijos terminai remiasi biologiška aktyvių junginių (pirminių ir antrinių metabolitų) klasifikacija, kuri grindžiama chemine junginių sandara. Leidinyje apibūdinami fitocheminės kokybinės ir kiekybinės analizės metodai, instrumentinė analizė, naudojami reagentai. Mokomoji knyga skirta farmacijos ir kitų biomedicinos srities specialybių studentams, šių sričių praktikams, farmacijos pramonės ir mokslo įstaigų darbuotojams. Sandara abėcėlinė, bet kai kurie terminai pateikti lizdais. Greta lietuviško termino yra apibrėžtis, kartais ir platesnis paaiškinimas. Lietuviški terminai nekirčiuoti. Prie cheminių junginių pavadinimų įdėtos cheminės formulės, sandara pa-vaizduota schemomis. Pateikta sinonimų. Terminų kitų kalbų atitikmenų nėra. Greta apibrėžtyse minimų augalų lietuviškų pavadinimų nurodyti ir lotyniški.

Mokomasis vokiečių–lietuvių ir lietuvių–vokiečių kalbų populiarių statybos terminų žodynėlis / Irena Miculevičienė; Vilniaus Gedimino technikos universitetas. – Vilnius: Technika, 2016. – 160 p. – Bibliogr.: p. 160. – Tiražas [100] egz. – ISBN 978-609-457-999-8, eISBN 978-609-457-966-0.

Verčiamajame dvikalbiame žodynyje pateikta apie 5000 vokiškų statybos terminų, įvardijančių įvairius statinius ir jų dalis, statybines medžiagas, įrankius, prietaisus, statybos technologijas ir procesus, ir jų lietuviški atitikmenys. Leidinyje sudarytas iš

dviejų dalių – vokiečių–lietuvių ir lietuvių–vokiečių. Įdėta nemažai veiksmažodžių, yra būdvardžių. Sandara abėcėlinė. Lietuviški terminai nekirčiuoti. Žodynėlis skirtas statybos ir aplinkos inžinerijos programų studentams ir visiems dirbantiems statybos srityje ar ja besidomintiems. Leidinio el. versija – <https://doi.org/10.20334/1565-S>.

Socioedukacinės veiklos terminų žodynėlis [Elektroninis išteklius]: (lietuvių–anglų–vokiečių kalba) / sudarytojos Jūratė Varnauskienė, Audronė Rimkuvienė, Rimanta Pagirienė. – Panevėžys: Panevėžio kolegija, 2015¹. – 101 p. – ISBN 978-609-8175-01-1.

Aiškinamajame verčiamajame žodynyje pateikta apie 1000 socialinio darbo ir pedagogikos terminų. Sandara abėcėlinė. Lietuviški terminai nekirčiuoti. Greta lietuviško termino pateiktas jo reikšmės paaiškinimas ir angliškas bei vokiškas atitikmuo. Leidinys skirtas koleginių studijų socialinio darbo ir pedagogikos studijų programų studentams, socialiniams darbuotojams, pedagogams ir kitų socialinių profesijų atstovams. Žodynėlis prieinamas pdf formatu internete – <http://eknygos.panko.lt/wp-content/uploads/2016/01/Socioedukacini%C5%B3-termin%C5%B3-%C5%BEodynas3.pdf>.

Gauta 2017-10-31

Jolanta Gaivenytė-Butler
Lietuvių kalbos institutas
P. Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius
E. paštas jolanta.gaivenyte@lki.lt

¹ Nacionalinės bibliografijos duomenų banko duomenimis – 2016 m.